

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА

ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ,
ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

ДРУГА ВСЕУКРАЇНСЬКА СТУДЕНТСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

СУЧАСНІ ВИКЛИКИ
СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ:
ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ,
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА
КУЛЬТУРНІ ВИМІРИ

21 травня 2021р.

м. Одеса

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 8
від 31. 05. 2021 р.)

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Долженков О. Ф. – доктор політичних наук, доцент, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Музиченко Г. В. – доктор політичних наук, професор кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Ростецька С. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, старший викладач кафедри політичних наук і права ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Добровольська Г. Д. – студент 3-го курсу спеціальності «Право» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Гладка В. В. – студентка 2-го курсу спеціальності «Політологія» ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

УДК 321(477)(063)

С 91

Сучасні виклики соціально - політичного розвитку: політико-правові, соціально-економічні та культурні виміри : матеріали другої Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Одеса, 21 травня 2021 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2021. 145 с.

УДК 321(477)(063)

народження, весіллях. Нині суспільство переживає новий вік прискорень, вік глобалізації не тільки економіці, політиці та інших галузях, а й у сфері культурного розвитку. Зараз досить складно переконати режисерів створити пантомімічні вистави, оскільки ЗМІ, Інтернет настійно нав'язують переважно матеріальні досягнення людства, відтак втрачається інтерес до індивідуального й неповторного в людині.

Однак, пантоміма завжди посідала одне з головних ролей у сценічному мистецтві. Артисти різних жанрів застосовують у своїй діяльності елементи пантоміми, щоб більш виразно виглядати на сцені, арені чи в кінокадрі. Проте, пантоміма сама по собі досить виразний інструмент артиста. Сьогодні мистецтво пантоміми перероджується, синтезується з іншими мистецькими формами та жанрами. Така тенденція властива з часом кожному виду мистецтва.

Більшість спроб, які роблять сьогодні артисти в галузі засвоєння сучасної пантомімічної культури, в силу певних історичних обставин, об'єктивних та суб'єктивних причин, виявляються не затребуваними у становленні власної національної традиції мистецтва пантоміми, тому змушені реалізувати свою майстерність за кордоном.

Література:

1. Сварник Б.В. Генезис пантоміми в умовах соціокультурного простору античного суспільства. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. Київ : НАКККіМ, 2018. № 41. С. 276-286.

Сараніна Дар'я Олександрівна
студентка 2 курсу кафедри мистецтв,
спеціальність «Сценічне мистецтво»,
Приватний вищий навчальний заклад
«Київський університет культури»
м. Київ, Україна

Науковий керівник:
Фішер Володимир Михайлович
Заслужений діяч мистецтв України, професор
кафедри режисури естради та масових свят,
Київський національний університет культури і мистецтв

ІМПРОВІЗАЦІЯ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА

Сучасне мистецтвознавство в Україні завжди прагне узагальнювати певні творчі здобутки ХХ-ХХІ століть. За даний проміжок часу сценічне мистецтво досягло високого рівня у напрямках та стилях. Особливо варто зазначити появу різноманітних мистецьких закладів з підготовки акторів, що активно сприяє пошуку нових підходів та методик, спрямованих на оптимізацію професійного виховання акторів.

Важливим чинником акторської школи є імпровізація. Удосконалюючи свою майстерність, актор театру і кіно, артист естради завжди потребує творчої свободи, де найбільш проявляються його творчі здібності, оскільки саме імпровізація надає можливість створення сценічного твору в момент його виконання без попередньої підготовки. Через здатність імпровізувати в запропонованих обставинах і проявляється акторська професійність.

Традиції імпровізації беруть свій початок ще від стародавніх видовищних форм. В уявленнях мандрівних комедіантів, скоморохів артисти розігрували побутові та сатиричні сценки на актуальні на той час теми. Їх сюжети змінювалися в залежності від подій, потреб, реакції публіки на ті чи інші проблеми. Їх виступи були побудовані на повній імпровізації, на відміну від вистав у Стародавньому Римі та Греції, де були фіксовані авторські твори. Такі аматорські напівпрофесійні виступи залишалися завжди імпровізаційними, оскільки мали стихійний характер виконання сцен, а діалоги, які були закладені в основу не могли бути фіксованими. Найбільш популярні сюжети

передавалися завдяки усній народній творчості, з часом доповнюючись імпровізаційними елементами, народженими індивідуальністю виконавців.

Варто акцентувати увагу на театрі масок – комедії дель арте, де відбулося усвідомлення й розробка принципів акторської імпровізації. Відсутність написаної драматургії було основною характерною ознакою комедії дель арте. Актори грали не по завченому авторському тексті, а за сценарієм, який наповнювали своєю імпровізацією. «Цьому театру характерні переваги, котрими не може похизуватися написана драматургія. Імпровізація дозволяє настільки урізноманітнити гру, що переглядаючи декілька разів підряд один і той самий сценарій, глядач ніби бачить весь час іншу п'єсу. Актор, що грає у виставі імпровізації, грає більш живо й органічно, аніж актор, що вивчив свою роль: краще відчуваєш і краще промовляєш те, що створюєш сам, ніж те, що запозичуєш в інших за допомогою пам'яті» [1, с. 163]. Комедіанти були переконані, що тільки сюжет, покладений в основу тексту будь-якої написаної комедії, перетворений в короткий сценарій і розіграний талановитими комедіантами-імпровізаторами дасть зовсім інший результат.

Однак, була ще одна причина переходу до імпровізації на сцені – суспільно-політична, оскільки цензура знаходила в тексті безліч приводів для його заборони. А імпровізаційну виставу неможливо піддати попередній цензурі. Таким чином, суспільно-політичні й суто сценічні причини обумовили утвердження в Італії театру імпровізації. Отже, «<...> якщо говорити про імпровізацію як пор суто ігрову техніку, вона все-таки настільки яскраво і точно визначала суть комедії дель арте, що не дарма її називають не інакше як театром імпровізації. Імпровізація стала душею сценічного мистецтва цього театру» [1, с. 165].

У сценічному мистецтві нового часу виникає новий метод імпровізації – психологічний, коли при відтворенні одного й того самого тексту може змінюватися образ героя, мотиви його дій. Принципи імпровізації починають застосовувати й в

педагогічній діяльності, коли чітко пропонуються обставини, де необхідно зімпровізувати дії, мову, рухи певного образу, що логічно витікають з його характеру і заданої ситуації.

Імпровізація – продукт зусиль, створених тут і зараз, однак сама можливість здійснення цих зусиль ретельно готується заздалегідь. Варто зауважити, що естрадні виконавці при виступах на своїх сольних концертах виступають в ролі конферансьє, напряду спілкуючись з глядачем. Таке пряме спілкування побудоване фактично на імпровізації, проте безперечно з певними «заготовками», продуманими попередньо.

На телеекранах транслюється одне із нових шоу «Improv Live Show». 22 березня студія «Квартал 95» в Caribbean Club Concert Hall представила новий для України формат розважального шоу – Improv Live Show. Це проєкт, в якому гумористи імпровізують на сцені без попереднього заготовленого сценарію. До жартів, які народжуються в артистів-імпровізаторів під час шоу, додаються гумористичні конфлікти, як «підкидає» ведучий. Гості теж стають безпосередніми учасниками шоу й пропонують свої теми й героїв для мініатюр. Все, що відбувається на сценічному майданчику, народжується спонтанно, що викликає щирий сміх та позитивні емоції.

Тому імпровізація є процесом народження нового якісного продукту та спрямована на досягнення певної мети, в умовах виконання попередньо сформульованих завдань або обставин.

Імпровізація не може розпочатися автоматично. Це свідомий, вольовий акт. Актор, його психофізичні якості, його індивідуальний життєвий досвід, рівень його технічної підготовки є вагомим компонентом процесу імпровізації. Можна з впевненістю констатувати, що на характер імпровізації істотно впливає віра в запропоновані обставини та бажання досягти мети.

Отже, сценічна імпровізація – це процес, який протікає в умовних обставинах сценічного майданчика й заздалегідь визначених ігрових правилах, спрямованих на пошук виходу із

педагогічній діяльності, коли чітко пропонуються обставини, де необхідно зімпровізувати дії, мову, рухи певного образу, що логічно витікають з його характеру і заданої ситуації.

Імпровізація – продукт зусиль, створених тут і зараз, однак сама можливість здійснення цих зусиль ретельно готується заздалегідь. Варто зауважити, що естрадні виконавці при виступах на своїх сольних концертах виступають в ролі конферансьє, напряду спілкуючись з глядачем. Таке пряме спілкування побудоване фактично на імпровізації, проте безперечно з певними «заготовками», продуманими попередньо.

На телеекранах транслюється одне із нових шоу «Improv Live Show». 22 березня студія «Квартал 95» в Caribbean Club Concert Hall представила новий для України формат розважального шоу – Improv Live Show. Це проєкт, в якому гумористи імпровізують на сцені без попереднього заготовленого сценарію. До жартів, які народжуються в артистів-імпровізаторів під час шоу, додаються гумористичні конфлікти, як «підкидає» ведучий. Гості теж стають безпосередніми учасниками шоу й пропонують свої теми й героїв для мініатюр. Все, що відбувається на сценічному майданчику, народжується спонтанно, що викликає щирий сміх та позитивні емоції.

Тому імпровізація є процесом народження нового якісного продукту та спрямована на досягнення певної мети, в умовах виконання попередньо сформульованих завдань або обставин.

Імпровізація не може розпочатися автоматично. Це свідомий, вольовий акт. Актор, його психофізичні якості, його індивідуальний життєвий досвід, рівень його технічної підготовки є вагомим компонентом процесу імпровізації. Можна з впевненістю констатувати, що на характер імпровізації істотно впливає віра в запропоновані обставини та бажання досягти мети.

Отже, сценічна імпровізація – це процес, який протікає в умовних обставинах сценічного майданчика й заздалегідь визначених ігрових правилах, спрямованих на пошук виходу із

певної ситуації, в результаті якого народжується суб'єктивно нове знання, що виникає безпосередньо в момент цього пошуку і створюється на основі наявної зовнішньої та внутрішньої техніки артиста або актора. Імпровізація необхідна в акторській професії як процес пошуку нових пристосувань певному малюнку сценічної поведінки для вирішення певної сценічної задачі.

Література

1. Дживелегов А.К. Итальянская народная комедия. Москва : Изд-во академии наук СССР, 1954. 345 с.

Співак Тетяна Василівна

студентка 2-го курсу

кафедри режисури естради та масових свят,

Київський національний університет культури і мистецтв

Науковий керівник:

Мельник Мирослава Миколаївна

канд. мистецтвознавства, доцент,

доцент кафедри режисури естради та масових свят,

Київський національний університет культури і мистецтв

МЕТОДИКА СТВОРЕННЯ СЦЕНАРІЮ ЯК ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСНОВИ СУЧАСНИХ ЕСТРАДНИХ ФОРМ

Будь-яка творча діяльність людини супроводжується майстерністю помічати цікаві деталі, описувати та зображувати їх оригінальним способом. Процес створення сценарію це – творчість, де важливим вмінням його створення є професійне володіння словесним мистецтвом. Сценарій є літературною основою естрадних форм зі складною композиційною структурою взаємопов'язаних між собою подій, за допомогою яких режисер викладає все, що буде відбуватися на сцені та сценічному просторі, чітко визначивши